

ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG Chủ động ứng phó lũ năm 2012

Bài 1: CHUẨN BỊ ĐÓN LŨ LỚN

Trước những diễn biến thất thường của thời tiết, rút kinh nghiệm từ cơn lũ năm ngoái, chính quyền địa phương, các ngành hữu quan ở các tỉnh đầu nguồn lũ Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) đã có sự chuẩn bị sẵn sàng ứng phó trước cơn lũ năm nay. Song song với công tác gia cố đê bao an toàn, bảo vệ tính mạng và tài sản của nhân dân, đảm bảo việc học hành, đi lại, thì việc làm thế nào để người dân an tâm sống trong những cụm dân cư vượt lũ luôn là vấn đề nóng bỏng ở các địa phương nơi có lũ đi qua.

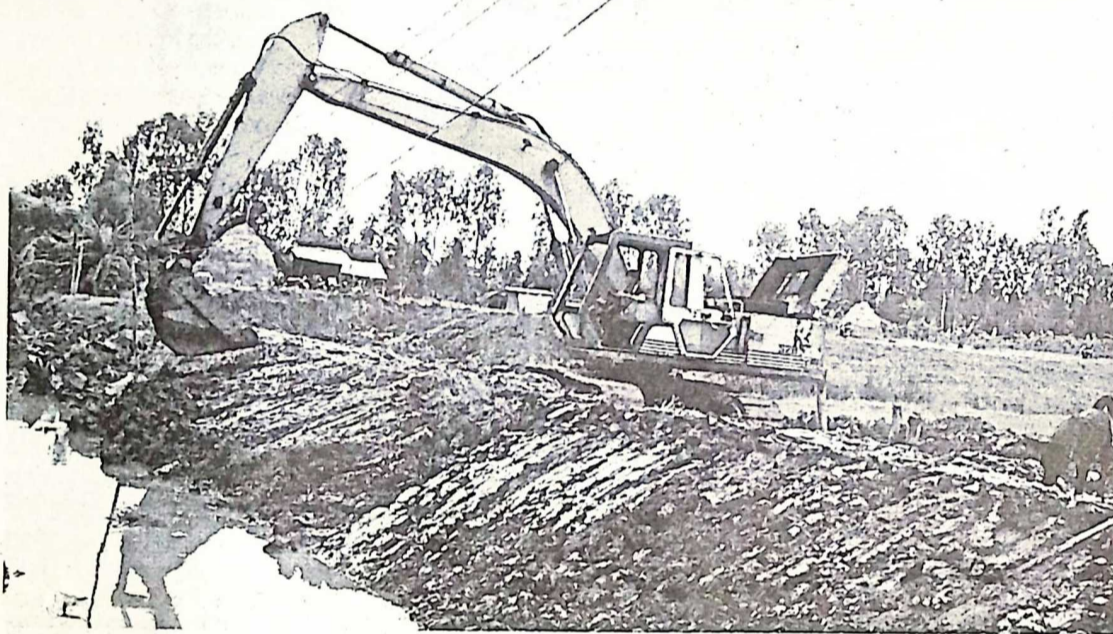
Gia cố đê bao an toàn, chủ động sản xuất

Ông Đoàn Ngọc Phả, Phó giám đốc Sở NN&PTNT An Giang, cho biết: rút kinh nghiệm mùa lũ 2011, Sở NN&PTNT và các địa phương đã tiến hành rà soát các đê bao, bờ bao để có kế hoạch tu bổ lại, đảm bảo đê, cống an toàn. Trước đây, sau khi lũ năm 2000 kết thúc, tỉnh có chủ trương xây dựng các tuyến đê bao đảm bảo cao hơn cao trình lũ năm 2000 khoảng 50 cm. Tuy nhiên, qua thời gian dài, đê bao bị xuống cấp, đất làm đê bị để lại nên cao trình thực tế không đạt với yêu cầu hiện nay, có nơi chỉ cao hơn cao trình lũ chỉ 20cm nên đê bao bị đe dọa. Chính vì vậy, các đoạn đê bị yếu đều phải gia cố lại cho chắc chắn trước lũ năm 2012.

Bên cạnh việc tăng cường gia cố đê bao, huyện An Phú (tỉnh An Giang) đã thành lập 58 chốt cứu hộ, gồm hội phụ nữ, công an, xã đội, hội chữ thập đỏ, quân sự cùng ra quân cứu hộ người bị nạn; thành lập 37 điểm giữ trẻ, 26 điểm đưa rước học sinh. Tại cầu Phú Quý, điểm phân ranh 3 xã Phú Lộc, Tân Châu và Phú Hữu, cũng là điểm xung yếu đón nhận 70% lượng nước của 2 luồng nước lớn từ Campuchia và sông Tiền đổ về khi lũ lớn, huyện đã thành lập chốt cứu hộ gồm 15 thành viên trực 24/24 để kịp thời ứng cứu người bị nạn trong mùa lũ.

Ở tỉnh Đồng Tháp, lũ năm 2011 đã làm vỡ đê 2.000 ha lúa thu đông tại 2 huyện Tân Hồng và Hồng Ngự; ngập 4.000-5.000 ha cây ăn trái,

Cơn lũ năm 2011 đã gây thiệt hại không ít về tài sản, mùa màng, đê bao của các tỉnh khu vực ĐBSCL. Chính vì vậy, vào thời điểm trước lũ năm nay, các tỉnh đầu nguồn như An Giang, Đồng Tháp, Long An đã chủ động hơn trong việc phòng chống lũ, nhằm hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về người và tài sản.

Thi công gia cố đê bao bảo vệ lúa ở huyện Hồng Ngự, tỉnh Đồng Tháp. Ảnh: DŨNG CHINH

trong đó hơn 1.000 ha bị thiệt hại 100% tại các huyện, thị phía Nam. Từ đầu năm 2012, chính quyền địa phương tỉnh Đồng Tháp đã lên kế hoạch lồng ghép nhiều chương trình thực hiện gia cố, nâng cấp 686 đê bao với tổng chiều dài đạt 681km. Dự kiến, các công trình này sẽ hoàn thành vào cuối tháng 9-2012, trước khi đỉnh lũ ở mức báo động 3.

Theo ông Lê Thanh Tùng, chuyên viên Cục Trồng trọt, đến nay, các tỉnh ĐBSCL đã xuống giống 405.000 ha lúa thu đông, đạt 68% kế hoạch (600.000 ha). Trong đó, có những tỉnh, thành đã hoàn thành xuống giống vụ thu đông như: TP Cần Thơ 58.000 ha, tỉnh Vĩnh Long 61.000 ha, tỉnh Kiên Giang 64.000 ha. Các tỉnh: An Giang đã xuống giống 65.000/142.000 ha, Đồng Tháp 88.000/110.000 ha.

Nhằm chủ động hơn khi đỉnh lũ lên cao và giảm áp lực chống lũ, các

tỉnh trong vùng lũ cũng đã thực hiện chủ trương chỉ xuống giống ở những vùng đê bao chắc chắn, an toàn. Đồng thời, ở những vùng xả lũ như huyện An Phú (An Giang), huyện Tân Hồng (Đồng Tháp) không xuống giống vụ thu đông để lấy nước vào đồng, cung cấp phù sa cho vụ đông xuân. Chính quyền địa phương cũng khuyến cáo nông dân chỉ sản xuất 3 năm 8 vụ luân phiên theo năm nhuận để phục hồi đất, diệt mầm bệnh và điều chỉnh lịch thời vụ, thu hoạch thu đông trước khi lũ về. Tỉnh Đồng Tháp cũng đã đầu tư xây dựng các trạm bơm tiêu chống úng lúa thu đông. Các trạm bơm này sẽ chủ động phòng chống ngập úng cho cây lúa cho dù trong mùa lũ xảy ra mưa lớn dài ngày.

Theo ông Dương Nghĩa Quốc, Giám đốc Sở NN&PTNT Đồng Tháp, mùa lũ năm nay, tỉnh dự kiến phát triển nghề nuôi cá đồng lên 4.500 ha. Người dân còn tận dụng nước lũ

trồng các loại rau phù hợp với nước nổi. Riêng tại huyện Hồng Ngự, Phòng Nông nghiệp huyện quy hoạch 650 lồng bè nuôi cá trên sông Sở Thượng. Anh Nguyễn Văn Bình, ngụ ấp 2 xã Thường Thới Hậu B, huyện Hồng Ngự, cho biết năm nay nhà anh nuôi 13 bè cá lóc bông. Lúc này nước lũ chưa cao, anh mua thức ăn chế biến để nuôi. Đợi khi lũ về, anh đánh bắt thêm cá linh làm thức ăn nuôi cá, giảm giá thành mới có lời nhiều.

Còn tại tỉnh An Giang, Sở NN&PTNT quy hoạch số lượng bè cá nuôi trong mùa lũ năm nay là 2.000 bè. Nuôi cá bè gây ảnh hưởng đến môi trường nên tỉnh có những quy định như khi đăng ký bè, nông dân phải xây dựng nhà vệ sinh tự hoại để bảo vệ nguồn nước chung trên sông, vì sức hóa giải chất thải từ cá của lòng sông có giới hạn. Mặt khác, địa phương phải kết hợp với Sở NN&PTNT quy hoạch vùng nuôi đậu để bảo đảm dòng chảy và chống sạt lở, dễ quản lý và thu gom rác. Ông Nguyễn Văn Cung, ngụ ấp 3, xã Vĩnh Hội Đông, huyện An Phú, cũng chuẩn bị ghe xuồng, mùng lưới để khai thác cá linh trong mùa lũ năm nay. Tuy nhiên hiện nay nguồn cá linh chưa dồi dào nên thu nhập chưa cao.

An toàn cho trẻ đến trường trong mùa lũ

Hiện nay, các tỉnh vùng lũ đã thực hiện nâng cấp, sửa chữa, tôn nèn, trang bị thêm thiết bị học tập cho các trường học, chủ động sắp xếp lịch học ở những nơi trường ngập sâu trong lũ để học sinh được học liên tục, đảm bảo tốt chương trình năm học. Sở Giáo dục và Đào tạo

các tỉnh đã tổ chức các lớp phổ cập bơi cho trẻ em để ngày càng nhiều trẻ trong độ tuổi đến trường biết bơi, hạn chế đến mức thấp nhất tình trạng học sinh bị chết đuối do không biết bơi.

Ông Nguyễn Thanh Bình, Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh An Giang, cho biết: Theo dự báo của Đài khí tượng thủy văn An Giang, lũ năm nay diễn biến rất phức tạp. Ngay từ tháng 7, Sở Giáo dục và Đào tạo đã xây dựng kế hoạch triển khai phòng chống lụt bão gửi đến các đơn vị trường học, đặc biệt là 2 huyện đầu nguồn An Phú và Tân Châu. Yêu cầu các trường học đẩy mạnh tuyên truyền để cha mẹ học sinh nắm được diễn biến phức tạp của lũ.

Đồng thời, chính quyền địa phương huấn luyện kỹ năng ứng phó khi lũ về. Nhà trường kết hợp với chính quyền địa phương lên phương án đưa các em học sinh đi học bằng đò, không được tự phát đi xuồng nhỏ đến trường để phòng lốc xoáy, mưa to ảnh hưởng đến tính mạng học sinh; phải tập trung học sinh vào từng điểm, tổ chức đưa các em đi học và đón về tại điểm đã nhận. Sở Giáo dục và Đào tạo phối hợp với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Hội Phụ nữ thành lập 40-50 điểm giữ trẻ trong mùa lũ, cấp tiền ăn cho trẻ trong 3 tháng lũ, tạo điều kiện cho cha mẹ các cháu mưu sinh trong mùa lũ.

Chúng tôi trở lại Trường Tiểu học An Phước 1, xã An Phước, huyện Tân Hồng, tỉnh Đồng Tháp, ngôi trường giờ đã được sửa chữa, xây dựng khang trang hơn. Trong khi năm ngoái, ngôi trường này bị ngập trong đồng nước, từ đường vào trường chỉ có 1 cây cầu gỗ do giáo viên tự làm cho học sinh đi. Xung quanh trường cũng chưa có bờ rào và sân bê tông nên việc di chuyển, chơi đùa của học sinh rất nguy hiểm. Thầy Trần Văn Nghị, giáo viên dạy lớp 4 của trường cho biết, vào thời điểm này năm trước, trường đã phải cho học sinh nghỉ nửa tháng trong thời gian lũ lớn.

Cháu Nguyễn Phước Đây, học sinh lớp 4 Trường Tiểu học An Phước 1, rơm rớm nước mắt cho biết cháu mới được thầy cô trong trường vận động đi học lại. Hoàn cảnh gia đình khó khăn, mẹ cháu tần tảo nuôi 4 người con, trong đó bé Đây là con út, do không có việc làm ổn định nên mẹ đi làm xa, Đây phải nghỉ học. Còn chị Huỳnh Thị Thu Ba, ngụ xã An Phước, có con đi học tại Trường Tiểu học An Phước 1, lo ngại: Dù trường học đã được xây dựng khang trang hơn, an toàn hơn năm trước nhưng chị vẫn đưa đón con mỗi ngày. Khi lũ về, gia đình sẽ phối hợp với địa phương để đưa con đi học bằng phà, không để con đi học một mình, rất nguy hiểm!

HỒNG NHUNG

Bài cuối: Để dân an tâm trong nhà vượt lũ

LŨ ĐẦU NGUỒN SÔNG CỬU LONG ĐANG LÊN NHANH

Ông Võ Thanh, Giám đốc Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn An Giang, cho biết: Mực nước lũ đầu nguồn sông Cửu Long đang lên nhanh, từ 5-10cm/ngày và sẽ còn tiếp tục trong vài ngày tới. Dự báo đỉnh lũ năm 2012 sẽ rơi vào thời điểm cuối tháng 9, đầu tháng 10. Các địa phương vùng lũ ĐBSCL không thể chủ quan, cần tập trung các biện pháp phòng chống lũ...

Để bảo vệ an toàn cho người dân trong mùa lũ, Ban chỉ huy PCLB tỉnh An Giang, Đồng Tháp đang kết hợp với lực lượng quân đội, biên phòng, hội chữ thập đỏ cùng các ngành liên quan tập huấn nâng cao năng lực PCLB, tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn tại các địa bàn trọng điểm. Tỉnh Đồng Tháp duy trì hơn 350 điểm giữ trẻ cộng đồng mùa lũ; phân bố đều

tại các huyện, thị đầu nguồn như: TX Hồng Ngự, huyện Tháp Mười. Trong khi đó, tỉnh An Giang tổ chức 50 điểm giữ trẻ tại các vùng ngập sâu, với quy mô 15-40 trẻ mỗi điểm... Ban Chỉ huy PCLB TP Cần Thơ yêu cầu UBND các quận, huyện, Ban Chỉ huy PCLB-TCN các quận, huyện cấp bách kiểm tra, rà soát các nơi có nguy cơ sạt lở cao, gây nguy hiểm đến tính mạng và tài sản của nhân dân trên các tuyến sông, kênh rạch; có biện pháp gia cố, đảm bảo an toàn. Phải kiên quyết di dời dân ở những khu vực nguy hiểm vào nơi an toàn; tổ chức tuần tra, theo dõi những nơi xung yếu có nguy cơ sạt lở cao (đặc biệt vào ban đêm); cảnh báo những hiện tượng nguy hiểm có thể xảy ra để người dân kịp thời di dời đến nơi an toàn...

THANH HUY